

TUSSEN STUREN EN NETWERKEN

Coöperatie De Kleine Schans in Woudenberg

Harmen Binnema en Inge Scheijmans

In Woudenberg is sinds januari 2018 **De Kleine Schans** actief, een coöperatie die het hele sociaal domein beslaat. De coöperatie bestaat uit ruim twintig maatschappelijke organisaties, variërend van zelfstandigen en vrijwilligersorganisaties tot grote zorg- en welzijnsorganisaties. Ook de gemeente Woudenberg is lid van de coöperatie, wat redelijk uniek is omdat we elders vaak zien dat de gemeente alleen de rol van opdrachtgever inneemt.

In ons onderzoek volgen we gedurende twee jaar de ontwikkeling van de Kleine Schans. Het onderzoek wordt in gezamenlijkheid uitgevoerd door het Kenniscentrum Sociale Innovatie en het Departement Bestuurs- en Organiseringswetenschap (USBO) van de Universiteit Utrecht. Het is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage uit het innovatiestimuleringsbudget van het kUS.

De Kleine Schans hoopt samen met inwoners te komen tot meer lokale en integrale antwoorden op hun ondersteuningsvragen. Ze volgt een werkwijze waarbij eerst wordt gekeken naar de eigen mogelijkheden van mensen en hun netwerk, daarna naar de mogelijkheden die de samenleving biedt, zoals vrijwillige inzet en het verenigingsleven. Pas als laatste komt professionele ondersteuning in beeld. Het belang van de coöperatie is het versterken van de sociale basis in Woudenberg. Door de brede samenstelling worden formele

Overzicht

Ontmoeten &
Ontsluiten

Onderzoeken &
Ontwikkelen

Opleiden &
Ontwikkelen

Bijlagen

en informele dienstverlening met elkaar verbonden. Door sociale vraagstukken in Woudenberg gezamenlijk te bespreken en vervolgens in werkateliers uit te werken (met eventueel andere partners) wil men tot aanpakken komen die ervoor zorgen dat zaken die niet goed gaan snel gesignaleerd worden en lokaal en in een vroegtijdig stadium opgepakt kunnen worden.

Een belangrijke rol in deze coöperatie is weggelegd voor de Algemene Ledenvergadering (ALV). Aan deze ALV, die vier à vijf keer per jaar bijeenkomt, nemen alle leden van de coöperatie deel en in de besluitvorming telt iedere stem even zwaar. De leden wisselen ervaringen uit en nemen deel aan werkateliers over bepaalde thema's. De werkateliers vervullen een belangrijke functie in de vernieuwing van het sociaal domein. In een kennisatelier wordt geprobeerd om een oplossing te vinden voor een gesignaleerd vraagstuk zoals psychische problemen bij jongeren, het tegengaan van eenzaamheid of vermeende overlast door verwarde personen. Door de kennis van alle betrokkenen te bundelen ontstaan er nieuwe aanpakken die een preventieve werking hebben. Zo is er een project 'opvoeden vraagt lef' ontwikkeld voor ouders van kinderen op de basisschool, is er een café voor autistische jongeren opgezet en een 'brussengroep' voor kinderen die een broer of zusje hebben met een beperking. Deze activiteiten worden door en met burgers gedaan. Juist deze activiteiten van de ALV zorgen voor een kanteling naar het voorveld in het sociaal domein en leidt tot meer verwijzingsmogelijkheden voor de professionals.

“De Kleine Schans hoopt samen met inwoners te komen tot meer lokale en integrale antwoorden op hun ondersteuningsvragen.”

Overzicht

Ontmoeten &
Ontsluiten

**Onderzoeken &
Ontwikkelen**

Opleiden &
Ontwikkelen

Bijlagen

Uit het onderzoek komt een aantal dilemma's naar voren rond het functioneren van de ALV. We noemen er hier twee. Ten eerste zien we dat de inzet en betrokkenheid van leden verschilt. Sommigen nemen een actieve rol in, zowel tijdens de vergadering als door deelname aan werkateliers. Zij richten zich met name op het doel van de Kleine Schans (maatwerk, samenwerking, integraliteit) en pas daarna op dat van hun eigen organisatie. Anderen zijn redelijk passief en waar zij inbreng hebben, is het vooral gericht op de eigen organisatie.

Ten tweede zien we dat de ALV schippert tussen enerzijds de rol van controle op en aansturing van het bestuur en de werkorganisatie en anderzijds de functie van de ALV in het opbouwen en onderhouden van een netwerk, een plek van ontmoeting.

Uit het onderzoek blijkt dat de coöperatieve vorm eraan bijdraagt dat zorg en ondersteuning voor inwoners anders en beter georganiseerd kan worden. Door de ontmoeting in de ALV weten de leden elkaar sneller te vinden, wanneer zij tegen een vraag aanlopen die goed door een van de andere leden opgepakt kan worden. De samenwerking leidt ook tot kennisdeling en nieuwe initiatieven die voorzien in een behoefte. De mogelijkheden die in de lokale samenleving aanwezig zijn worden beter benut.

Harmen Binnema is universitair docent Bestuur en Beleid bij het departement Bestuurs- en Organiseringswetenschap van Universiteit Utrecht (USBO). In onderzoek en onderwijs ligt zijn focus op lokaal en regionaal bestuur en dan in het bijzonder bewonersparticipatie, lokale democratie en de rol van politieke partijen.

Inge Scheijmans is senior onderzoeker bij het Kenniscentrum Sociale Innovatie (KSI) van Hogeschool Utrecht (HU). Zij houdt zich o.a. bezig met de ontwikkeling van vormen van integraal werken. In kUS verband werken Universiteit Utrecht, Hogeschool Utrecht en ook de Universiteit voor Humanistiek samen aan onderzoek en ontwikkeling in het sociaal domein.